

Asia: VN/22448/2023

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laeiksi valtiokonttorista annetun lain muuttamisesta ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Vakuutusosikeus kiittää mahdollisuudesta antaa lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laeiksi valtiokonttorista annetun lain muuttamisesta ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi.

Vakuutusosikeuden tehtävänä on tuomioistuinlain 7 luvun 1 §:n mukaan toimia toimeentuloturvasioiden erityistuomioistuimena ja vakuutusosikeus toimii ylimpänä muutoksenhakutuomioistuimena esityksessä mainitun mukaisesti rikosvahinkoasioissa. Vakuutusosikeus pitää kannatettavana rikosvahinkolakiin esitettyä muutoksenhakua vakuutusosikeudelle edeltävää itseoikaisumenettelyä. Vakuutusosikeus ehdottaa, että pykälän 2 momenttia tarkennettaisiin valituskirjelmän, valitusasiaan koskevien asiakirjojen ja Valtiokonttorin lausunnon toimittamisen osalta lisäämällä siihen maininta, että Valtiokonttori on velvollinen toimittamaan asiakirjat vakuutusosikeudelle sen vaatimassa muodossa maksutta. Vakuutusosikeudessa on siirrytty lainkäyttöasioiden sähköiseen asianhallintaan ja vakuutusosikeudelle olisi ensiarvoisen tärkeää saada oikeudenkäyntimateriaali sähköisessä muodossa. Todennäköisesti sähköiseen asiakirjaliikenteeseen siirtyminen sujuvoittaisi myös Valtiokonttorin toimintaa, kun oikeudenkäyntimateriaalia ei enää lähetettäisi paperimuodossa. Vastaava säännös on esimerkiksi työeläkeasioiden muutoksenhakulautakunnasta annetun lain 2 luvun 12 §:ssä. Muutoksenhaun sujuvoittamiseksi Valtiokonttorin tulisi myös siirtäessään valituksen vakuutusosikeudelle käsiteltäväksi lähettää muutoksenhakijalle kuulemiskirje, jossa ilmoitetaan valituksen siirrosta vakuutusosikeudelle ja jossa kuullaan muutoksenhakijaa Valtiokonttorin lausunnosta.

Esityksessä on myös tarkennettu Valtiokonttorille säädetyn analysointi- ja raportointitehtävän kirjoitusasua selkeyttämällä tietosisältöjen ja tiedot tietojärjestelmistään luovuttavien tahojen kuvauksia. Vakuutusosikeus pitää selkeyttämistä kannatettavana, mutta toteaa myös, että henkilöstöhallinnon luovutettavia tietoja tulisi vielä täsmentää lain tasolla, jotta välttyttäisiin turhilta pelkotiloilta siitä, että analysointi- ja raportointitehtäviin luovutettaisiin liian yksityiskohtaista tai erityisiä henkilötietoja sisältäviä tietoja. Tällaisia ovat esimerkiksi terveydentilaan ja poissaoloihin

liittyvät tiedot. Myös työtyytyväisyyden arviointitietojen sisältöä olisi hyvä avata tarkemmalla tasolla, esimerkiksi siltä osin, sisältyykö luovutettaviin työtyytyväisyyden arviointitietoihin työtyytyväisyyskyselyn ns. vapaat tekstikenttä -osiot? Koska, jos näin on, voi se tulevaisuudessa vähentää näihin osioihin kirjoitettavaa tekstiä ja siten arvokasta tietoa voi jäädä saamatta. Vapaasta tekstistä voi myös olla pääteltävissä virasto tai jopa vastaaja, siitäkkin huolimatta, että laissa säädetään julkaistavien tulosten anonymisoinnista siten, että yksittäistä henkilöä ei voi tiedoista tunnistaa. Tietoturva- ja tietosuojanäkökulmat olisi hyvä tuoda korostuneemmin esille ottaen huomioon nykyisen ja tulevan toimintaympäristön esimerkiksi tietomurtojen osalta. Analysointi- ja raportointipalveluun liittyvien ehdotusten osalta vakuutusosoikeus viittaa myös Tuomioistuinviraston antamaan lausuntoon.

Kivari Tuula
Vakuutusosoikeus